

Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-502/14-J

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Základní škola a Mateřská škola Dalečín, příspěvková organizace
Sídlo	Dalečín 107, 592 41
E-mail právnické osoby	zs.dalecin@seznam.cz
IČO	70 981 779
Identifikátor	600 130 398
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Marcelou Kotoučkovou
Zřizovatel	Obec Dalečín
Místo inspekční činnosti	Základní škola a Mateřská škola Dalečín
Termín inspekční činnosti	9. – 11. června 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů: písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů, písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Právnícká osoba (dále jen škola) vykonává v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení činnost neúplné základní školy s 1. – 5. ročníkem, školní družiny, mateřské školy a školní jídelny ve dvou propojených budovách.

V době konání inspekční činnosti bylo v mateřské škole zapsáno 24 dětí ve věku od 2,5 do 7 let, z toho je 5 dětí ve věku do 3 let. Od poslední inspekční činnosti došlo k nárůstu počtu dětí. V posledním roce před vstupem do základní školy je 8 dětí, odloženou školní docházku má 1 dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. V době inspekční činnosti bylo v základní škole poskytováno vzdělávání 21 žákům v jedné třídě. Od poslední inspekční činnosti došlo k mírnému poklesu žáků a tříd o jednu. V tomto školním roce škola vykazovala 4 žáky se speciálními potřebami, pro které byly zpracovány individuální vzdělávací plány.

Předškolní vzdělávání probíhá podle „Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „S Bonifácem za kouzelné okno“. Základní vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Škola základ života“.

Zájmové vzdělávání probíhá v jednom oddělení podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu „Ve hře hledej zálibu“.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Dle požadavků školského zákona a v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy vydala ředitelka školní vzdělávací programy. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání byl v průběhu inspekční činnosti doplněn, přesto vyžaduje další formální úpravy a sjednocení, současná verze ubírá na přehlednosti. Ve školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání škola zohlednila úpravy Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, platné od 1. 9. 2013, zjištěné nedostatky ve vzdělávacím obsahu v průběhu inspekční činnosti doplnila. Školní vzdělávací program pro školní družinu není dosud zpracován v souladu s požadavky vyjádřenými školským zákonem.

Škola i nadále zajišťuje podmínky pro rovný přístup při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání a žáků k základnímu vzdělávání, které je realizované v souladu s platnými ustanoveními školského zákona. O vzdělávací nabídce i o způsobu přijímání dětí a žáků informuje např. formou nástěnek, rozhlasem, plakátů. Škola nemá zatím funkční webové stránky.

V rámci individuální integrace dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami prokazuje škola velmi dobré výsledky. Pedagogické pracovnice zpracovávají ve spolupráci se speciálními pedagogy individuální plány, potřeby těchto dětí a žáků zohledňují dle doporučení školských poradenských zařízení. Daří se jim využívat speciálně pedagogický přístup, zařazovat práci se zapůjčenými stimulačními a kompenzačními pomůckami, spolupracovat s poradenskými zařízeními a zákonnými zástupci.

Dva individuální plány jsou zpracovány podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání – přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Ředitelka nepředložila upravený učební plán stanovený tímto programem. V průběhu inspekční činnosti byl zpracován.

Minimální preventivní program je nastaven, realizován, vychází z podmínek a velikosti školy. Této oblasti je věnována pozornost, směřuje především do vytváření pozitivního klimatu, funkční komunikace a podpoře zdravého životního stylu a vychází

z každodenního kontaktu dětí, žáků a učitelek. Pravidla pro ochranu zdraví a zajištění bezpečnosti jsou stanovená ve školních řádech a v praxi dodržována.

System řízení vychází z přenesení kompetencí, propojení plánování, organizování a odpovídá danému typu školy. V plánování vychází z místních a regionálních podmínek, ročních plánů, které jsou postupně naplňovány. Záměry školy a pedagogické dokumenty jsou s pracovníky projednávány na jednáních pedagogické rady. V průběhu inspekční činnosti ředitelka školy aktualizovala a doplnila základní dokumentaci. Informační a kontrolní systém vychází převážně z každodenního kontaktu ředitelky s ostatními pracovníky (v mateřské škole výměna zkušeností a poznatků bez hospitační činnosti).

Personální oblasti věnuje ředitelka školy pozornost. V mateřské škole pracují tři učitelky, všechny s požadovaným vzděláním, jedna z nich absolvovala i studium pro asistenty pedagoga a byla částečně jako asistent pedagoga v minulých letech využívána. Dvě z učitelek na částečný úvazek působí i ve školní družině. Vzhledem k provázanosti nastavených úvazků je komplikovanější organizace vzdělávání. Všechny učitelky pracují ochotně nad rámec své přímé pedagogické činnosti. Vzdělávání v základní škole zajišťují tři zkušené pedagogické pracovnice, z nichž dvě mají požadovanou odbornou kvalifikaci, na zkrácený úvazek vyučuje anglický jazyk a informatiku učitelka bez odborné kvalifikace. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je realizováno dle plánu, možností a potřeb školy a pedagogy je využíváno. Učitelky základní školy využily ke vzdělávání i evropský projekt *Inovace výuky v ZŠ Dalečín* v rámci *Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost* v oblasti digitálních technologií a přírodovědné gramotnosti. Učitelská knihovna obou zařízení je průběžně doplňována o odbornou literaturu a časopisy.

Škola sídlí ve dvou propojených budovách a využívá sportovní areál obce a park volného času v těsné blízkosti školy.

Od poslední inspekční činnosti došlo pouze k částečnému materiálnímu posunu. V mateřské škole byl nově vybaven jeden hrací kout, v základní škole byly pořízeny z již výše uvedeného evropského projektu 2 interaktivní tabule a 4 notebooky. Pro výuku v základní škole jsou využívány tři standardně vybavené učebny, malá počítačová učebna a třída upravená pro tělovýchovné aktivity. V průběhu inspekční činnosti bylo zjištěno, že v učebně v přízemí nerovnost podlahy vytváří riziko ohrožení zdraví žáků. Zázemí pro učitele je minimální (ředitelna) bez možnosti větrání. Prostory školní družiny jsou průběžně doplňovány o nové herní prvky.

Mateřská škola využívá ke své činnosti velikostně nadprůměrné prostory. Nábytek je převážně starší, ale funkční, úložný prostor je dětem z části dostupný. Možnosti využívat počítačové vybavení základní školy včetně interaktivní tabule mateřská škola nevyužívá.

Spolupráce školy se strategickými partnery je na dobré úrovni. Vzájemná informovanost školy a zákonných zástupců dětí a žáků je bezproblémová. Velmi dobré vztahy má škola se zřizovatelem, k životu v obci přispívá pořádáním různých vystoupení a akcí (Dalečín čte dětem, vánoční jarmark, besedy, dílny, uspávání broučků atd.). Dále spolupracuje s okolními malotřídními školami (atletická olympiáda) a mateřskými školami, spádovou úplnou základní školou, místními organizacemi a spolky. Dalším partnerem je školská rada, která byla zřízena zřizovatelem. V průběhu inspekční činnosti bylo zjištěno, že neplní povinnosti vyplývající z §168 školského zákona (porušení výše uvedeného právního předpisu). Poslední schůzka byla v loňském roce 24. dubna 2013.

Hospodaření školy je založeno zejména na finančních prostředcích poskytnutých ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Předškolní vzdělávání a školní družina nejsou zpoplatněny. Dalším zdrojem byla finanční podpora z *Operačního programu Vzdělávání*

pro konkurenceschopnost. Ekonomické podmínky umožňují realizovat příslušné vzdělávací programy.

Podmínky k realizaci školních vzdělávacích programů jsou na požadované úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu pro **předškolní vzdělávání** je zaměřen všeobecně a vychází z reálných podmínek školy. Dílčí cíle vzdělávání, činnosti a aktivity dětí jsou v tematických částech pečlivě plánovány a průběžně hodnoceny.

Denní režim respektuje přirozený pohyb dětí, jejich odpočinek i pitný režim. Rezervy byly sledovány pouze v nastavení doby pobytu venku, které ho pravidelně zkracovalo. V průběhu inspekční činnosti došlo k jeho přenastavení a následně byla v návaznosti na povětrnostní podmínky a organizaci dopoledních činností zaznamenána jeho přiměřeně dlouhá doba. Při společné organizaci stravování docházelo k menším prostojům, samostatnost dětí u stolování byla podporována minimálně, stejně tak jako estetika a hygiena stolování. V průběhu inspekční činnosti byla estetika a hygiena stolování zlepšena.

Vzdělávání probíhalo v pohodové a vstřícné atmosféře, která ve třídě zajišťovala bezpečné sociální prostředí. Přestože nastavená organizace vzdělávání vymezovala časový prostor pro spontánní a řízené aktivity, většinou je učitelky v průběhu dopoledne propojovaly a snažily se o jejich vyváženost. Při vzdělávací činnosti převažovaly tradiční metody a formy práce, byl zařazován pohyb, hudba a zpěv. Na děti byly většinou kladeny diferencované nároky s ohledem na jejich schopnosti a individuální tempo. Vzdělávací činnosti byly pro ně zajímavé, bylo využíváno aktuálních situací. Zadané úkoly plnily s chutí a většinou se dokázaly soustředit celou dobu potřebnou k dokončení. Na pokyny učitelek dobře reagovaly a většinou respektovaly stanovená pravidla, pozitivem bylo důsledné dodržování udávaných pokynů, zejména ve vztahu k integrovanému dítěti. Úroveň komunikace a kultivovanost projevu odpovídala věku a možnostem dětí. Sebeobslužné, hygienické i kulturně společenské návyky již měly nejstarší děti většinou upevněné. Časté využívání pochval a povzbuzení posilovalo dětskou sebedůvěru, v menší míře byly poskytnuty příležitosti pro sebehodnocení dětí.

Školní vzdělávací program pro **základní vzdělávání** vychází z podmínek málotřídní školy. V učebním plánu jsou posíleny disponibilními hodinami předměty český jazyk, matematika, anglický jazyk a vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Od poslední inspekční činnosti škola nadále pokračuje v realizaci školních projektů např.: Včelí škola, Den zdraví, Dalečín čte dětem.

Z důvodů náročnosti výuky pěti ročníků v jedné třídě jsou předměty dále děleny do dvou skupin (mimo výchovných předmětů), což má velmi pozitivní vliv na zohledňování a rozvoj individuálních potřeb žáka.

Ve všech sledovaných hodinách byly zaznamenány prvky směřující k podpoře rozvoje osobnosti žáka. K tomu byly voleny různé aktivity se zaměřením na prohlubování vybraných klíčových kompetencí, a tím byly vytvářeny podmínky pro rozvoj funkčních gramotností. Osobnost žáka byla rozvíjena individuálním přístupem, prací ve skupině, ale i frontálně. Žáci měli k dispozici učebnice, pracovní sešity, z části také názorné učební pomůcky a interaktivní tabuli. Učitelky v průběhu inspekční činnosti volily vhodné formy a metody práce pro opakování a utvrzování učiva, které vedly především k aktivnímu zapojení žáků a jejich vzájemné komunikaci. Úkoly byly zadávány stručně s vedením návyku k samostatné práci. Výukou prolínaly mezipředmětové vztahy. Zaznamenána byla

práce s chybou, ta byla chápána jako přínos pro získávání kompetencí k učení a řešení problémů. Pozornost byla věnována i doplňkovým činnostem žáků s pomalým i rychlejším tempem. Stanovené cíle výuky se většinou dařilo plnit.

Byly využívány průběžné hodnotící metody, zaznamenáno bylo i sebehodnocení. Slovní hodnocení žáků učitelkami mělo zároveň povzbuzující a motivační charakter.

Komunikace v cizím jazyce podle vzdělávacího dokumentu začíná výukou anglického jazyka od 2. ročníku. Ve sledované hodině žáci pracovali s textem, prokazovali řečové i čtenářské dovednosti, aktivně střídali činnosti, pracovali samostatně i ve skupinách s diferenciací učiva i s využitím slovníků.

Sociální citění je rozvíjeno a podporováno každodenním životem školy prostřednictvím výuky, veřejnými vystoupeními. Žáci v navštívených hodinách reagovali spontánně a ochotně spolupracovali, což se projevilo v příjemném pracovním klimatu.

V průběhu inspekční činnosti bylo zaznamenáno nedostatečné větrání v některých učebnách, čímž nebyly dodrženy hygienické podmínky pro zdravé prostředí.

Průběh vzdělávání v základní škole a mateřské škole lze hodnotit jako požadovaný stav.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Mateřská škola dosahuje kvalitních vzdělávacích výsledků. U dětí postupně rozvíjí většinu funkčních gramotností a základy všech klíčových kompetencí. Nejstarší děti prokazovaly při činnostech velmi dobré poznatky i dovednosti z různých oblastí potřebných pro úspěšné zvládnutí přechodu k povinné školní docházce. Výsledky vzdělávání, jež odpovídaly rozvojovým předpokladům a individuálním možnostem dětí, jsou pravidelně vyhodnocovány v pedagogické diagnostice formou záznamových listů. Systém hodnocení je funkční, podporuje úspěšnost dětí.

K otázce školní připravenosti přistupuje škola svědomitě. V rámci realizace školního vzdělávacího programu zařazuje pravidelné aktivity a činnosti, rozvíjející zejména grafomotoriku, sluchovou a zrakovou percepci, komunikační dovednosti a schopnosti, samostatnost, sociální dovednosti, schopnost řešit problémy apod.

Zpětná vazba o úspěšnosti dětí v základním vzdělávání je získávána průběžně, což je výhodou sloučeného zařízení. Společné aktivity usnadňující přechod dětí do základní školy, jsou pozitivně využívány k rozvoji sociálních vztahů v celé škole.

Výsledky vzdělávání žáků základní školy jsou hodnoceny pravidelně na pedagogických radách, uváděny jsou ve výroční zprávě o činnosti školy. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zpracovány ve školním řádu. Škola si vytváří své podklady pro hodnocení i sebehodnocení žáků.

Výsledky vzdělávání žáků jsou příznivě ovlivňovány individuálním přístupem pedagogů a vstřícným školním klimatem. Škola sleduje úspěšnost žáků, kteří ze školy odcházejí na druhý stupeň okolních základních škol. Zpětnou vazbu získává osobním kontaktem.

Hodnocení výsledků vzdělávání dětí a žáků je na požadované úrovni.

Závěry

Zhodnocení vývoje školy ve sledovaných oblastech od data poslední inspekční činnosti, která proběhla v roce 2009:

Od poslední inspekční činnosti došlo k nárůstu počtu dětí a k mírnému snížení počtu žáků a tříd o jednu.

Průběh a výsledky vzdělávání dětí i žáků jsou na požadované úrovni. Škola vytváří velmi dobré podmínky pro vzdělávání dítěte a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, zohledňuje jejich specifické možnosti a potřeby. K otázce školní připravenosti je přistupováno zodpovědně.

Silnou stránkou školy je příjemné rodinné klima.

Příležitostí pro zlepšení práce školy je:

- *pokračovat v materiálním rozvoji vnitřního vybavení celé školy*
- *sjednotit a formálně upravit školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*
- *zefektivnit oblast řízení (vedení dokumentace, hospitační činnost)*
- *rozvíjet efektivní využívání výchovných a vzdělávacích strategií celé školy*
- *podpořit větší samostatnost dětí při stolování v mateřské škole*
- *zefektivnit podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání v základní škole*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona požaduje do 31. srpna 2014 provedení úpravy školního vzdělávacího programu pro školní družinu, aby byl v souladu se školským zákonem a zaslání zprávy o odstranění nedostatku.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Mgr. Pavla Srnská, Dolní 3, 591 01 Žďár nad Sázavou, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.j@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace vydaná Obcí Dalečín na základě usnesení zastupitelstva obce čj. 8/2002, ze dne 18. 9. 2002, s účinností od 1. 1. 2003
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 2. 6. 2014
3. Statistické výkazy, ke dni konání inspekční činnosti
4. Potvrzení ve funkci od 1. 8. 2012 na dobu určitou 6 let, ze dne 22. 6. 2012
5. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola základ života“, s platností od 1. 9. 2013
7. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „S Bonifácem za kouzelné okno“, platný od 1. 9. 2010
8. Školní vzdělávací program pro školní družinu „Ve hře hledej zálibu“, platný od 1. 9. 2010
9. Školní řád základní školy s platností od 27. 8. 2012
10. Školní řád mateřské školy, s platností od 1. 2. 2006
11. Třídní kniha základní školy, školní rok 2013/2014
12. Třídní knihy mateřské školy, docházka dětí, školní rok 2013/2014
13. Rozvrh hodin, školní rok 2013/2014
14. Rozpis pracovní doby učitelek mateřské školy

15. Dlouhodobý plán dalšího vzdělávání, bez data vyhotovení
16. Tematické plány – rozpracování učiva
17. Roční plán, školní rok 2013/2014
18. Hospitační záznamy v hospitačním deníku
19. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2012/2013
20. Zápisy z jednání školské rady do školního roku 2012/2013, poslední zápis ze dne 24. 4. 2013
21. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, ze dne 29. 8. 2005
22. Minimální preventivní program na školní rok 2013/2014
23. Zápisy z pedagogické rady od školního roku 2012/2013
24. Vzorek žákovských knížek, notýsků a sešitů
25. Třídní výkazy, katalogové listy
26. Školní matrika dětí a žáků v listinné podobě, školní rok 2013/2014
27. Kritéria pro přijímání dětí na školní rok 2013/2014
28. Knihy úrazů ze dne 1. 9. 2006, záznam o úrazu ve školním roce 2013/2014 poř. číslo 1
29. Roční plán, školní rok 2013/2014
30. Hodnocení školy za období školních let 2010/2011 až 2012/2013
31. Inspekční zpráva čj. ČŠI 9/09-11, ze dne 24. 2. 2009

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v České školní inspekci, Inspektorát v Kraji Vysočina.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Pavla Srnská, školní inspektorka

Mgr. Pavla Srnská v. r.

Mgr. Eva Šimečková, školní inspektorka

Mgr. Eva Šimečková v. r.

Bc. Lubomír Mráček, kontrolní pracovník

Bc. Lubomír Mráček v. r.

Ve Žďáře nad Sázavou 25. června 2014

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Marcela Kotoučková, ředitelka školy

Mgr. Marcela Kotoučková v. r.

V Dalečíně dne 26. 6. 2014

Připomínky ředitele školy/školského zařízení

Připomínky byly/nebyly podány.